

زبان گفتگو

فرانچسکا پریدم

ترجمه

پروانه خسروی زاده

هنگامه واعظی

سرشناسه	: پریدم ، فرانچسکا (Pridham , Francesca) ، ۱۹۵۹-م
عنوان و نام پدیدآور	: زبان گفتگو/فرانچسکا پریدم؛ ترجمه پروانه خسروی زاده، هنگامه واعظی.
مشخصات نشر	: تهران: پردیس دانش ۱۳۸۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۲ ص.
شابک	: 978-694-2509-17-1
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: عنوان اصلی: Language of Conversation , 2001
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۲۳] - ۱۲۵.
یادداشت	: واژه نامه
یادداشت	: نمایه.
موضوع	: مکالمه - تجزیه و تحلیل کلام.
شناسه افزوده	: خسروی زاده، پروانه، مترجم.
شناسه افزوده	: واعظی، هنگامه، مترجم.
رده بندی کنگره	: ۱۳۸۶ ر۲ پ۴۵/۴۵ P۹۵
رده بندی دیویی	: ۳۰۲/۳۴۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۱۱۶۵۲۳

زبان گفتگو

ناشر : پردیس دانش

مؤلف : فرانچسکا پریدم

مترجمان : پروانه خسروی زاده، هنگامه واعظی

چاپ اول : ۱۳۸۷

تیراژ : ۱۰۰۰ نسخه

قیمت : ۲۴۰۰ تومان

چاپ و صحافی : پردیس دانش

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۲۵۰۹-۱۷-۱

حق چاپ و نشر محفوظ

یادداشت ناشر

کتاب حاضر به عنوان یک منبع درسی جانبی از مجموعه درسنامه‌های راتلج در نوع خود بی‌نظیر است. دانشجویان با استفاده از این کتاب به تجربه‌ای عملی از تحلیل متن با تاکید بر زبان گفتگو دست می‌یابند. کتاب حاضر که توسط استادی با تجربه، به شیوه‌ای روان و سبکی صمیمانه تألیف شده، فعالیت‌های کاربردی دانشجویان را با تفسیرها و پیشنهاداتی برای مطالعه بیشتر تکمیل کرده است. این کتاب می‌تواند به تنهایی و یا همراه با مجموعه درسنامه‌های دیگر مورد استفاده قرار گیرد. کتاب زبان گفتگو که مخاطبین آن دانشجویان دوره‌های کارشناسی هستند، از ویژگی‌های زیر برخوردار است:

- تحلیل دقیقی از آنچه در گفتگوها رخ می‌دهد همراه با دلایل آن ارائه می‌کند.
- در مورد ساختار، هدف و مشخصه‌های انواع گفتگو بحث می‌کند.
- ارتباط میان گوینده و شنونده را بررسی می‌کند.
- به تحلیل انواع گفتگو از قبیل مصاحبه‌های تلویزیونی، مکالمات تجاری، تعاملات کلاس درس، گپ زدن‌های دوستانه و ارتباط میان والدین و فرزندان می‌پردازد.
- نظریه‌های مورد بحث را بدون استفاده از مفاهیم پیچیده و به شیوه‌ای کاربردی تشریح می‌کند.
- توصیف روشنی از اصطلاحات تخصصی ارائه می‌دهد.

یادداشت مترجمان

کتابی که از نظر خواننده گرانمایه می‌گذرد ترجمه نسخه انگلیسی آن با نام *Language of Conversation* نوشته فرانچسکا پریدم از انتشارات راتلج است. این کتاب که به سال ۲۰۰۱ همزمان در انگلستان، امریکا و کانادا به چاپ رسیده، درسنامه‌ای برای دانشجویان رشته زبان‌شناسی به شمار می‌رود و به تحلیل ساختار مکالمات واقعی در موقعیت‌های مختلف می‌پردازد.

از آنجا که کتاب به تحلیل زبان گفتار اختصاص دارد، نمونه‌های ارائه شده، طیف وسیعی از گونه‌های گفتاری را در بر می‌گیرد. در ترجمه این مکالمات سعی بر آن بوده تا تنوع موجود در گونه‌های گفتاری در برگردان فارسی نیز بازتاب یابد.

مترجمان در ترجمه کتاب حاضر کوشیده‌اند تا به متن اصلی وفادار بمانند و امانت در ترجمه را شرط اصلی کار خود دانسته‌اند. اما در چند مورد به دلیل تفاوت‌های فرهنگی میان جامعه انگلیسی زبان و فارسی‌زبانان ناگزیر در متن نمونه‌ها تغییراتی داده شده است. این تغییرات که در متن‌های صفحات ۱۴، ۴۴، ۱۰۶، ۱۲۱ و ۱۲۲ رخ داده‌اند، هریک در جای خود با پانویست‌هایی مشخص شده‌اند. در انتخاب نمونه‌های فارسی برای این متن‌ها، سعی بر آن بوده است تا تمام ویژگی‌های مورد بحث در متن اصلی، قابل طرح در تحلیل نمونه‌های انتخابی نیز باشد و تفسیر متن‌های جایگزین شده در قالب موضوع اصلی صورت گیرد.

نشانه‌هایی که در ترجمه متن گفتگوها به کار رفته است، از ساختار کلی کتاب مبدا تبعیت می‌کند. نویسنده در متن گفتگوهایی که به عنوان نمونه‌های تحلیل برگزیده است از نشانه قلاب خمیده به مفهوم درنگ در فاصله میان جملات یا پاره گفتارها استفاده کرده است. اعداد درون قلاب‌ها بیانگر میزان سکوت پس از هر پاره گفتار است. همپوشی بخشی از عبارات در مکالمات دو یا چند نفری به وسیله خط کشیدن زیر متن نوشتاری آن عبارات مشخص شده

است. این امر نشان می‌دهد که طرفین گفتگو به طور همزمان به بیان مطلبی پرداخته‌اند. این ترجمه حاصل عنایت، همدلی و راهنمایی استادان و سرورانی است که ما را در این راه یاری رساندند. استاد فرزانه جناب آقای دکتر فردوس آقاگلزاده با دقت نظر بسیار سه فصل آخر متن ترجمه شده را خواندند و لغزش‌هایمان را یادآور شدند. ضمن آنکه در رفع برخی مشکلات اصطلاح‌شناختی به یاریمان شتافتند. دستنوشته این ترجمه را استاد ارجمند جناب آقای سیروس گوهری بازنگری کردند و از نقایص کار کاستند. نگاه تیزبین این دو استاد گرانقدر در پالایش متن تأثیر بسیار داشت. سپاس فراوان خود را تقدیم این دو بزرگوار می‌کنیم. ویرایش فنی این نوشتار را سرکار خانم ندا متانی بورخیلی به عهده داشتند. از زحمات ارزنده ایشان سپاسگزاریم.

در پایان از مسئولان محترم چاپخانه جهان کتاب که زحمت انتشار این کتاب را تقبل نمودند، صمیمانه تشکر می‌کنیم.

با تقدیم این ترجمه به استادان، دانشجویان و علاقمندان به علم زبان‌شناسی، امیدواریم از راهنمایی‌های ارزشمندشان در جهت تصحیح و تکمیل آن برخوردار باشیم.

پروانه خسروی‌زاده
هنگامه واعظی

فهرست مطالب

فصل ۱: مقدمه

۲	گفتگو چیست؟
۳	اجزای تشکیل دهنده یک گفتگو چیست؟
۶	هدف و بافت
۹	رهنمودهایی برای ضبط زبان گفتاری
۱۰	نکاتی درباره ثبت صورت نوشتاری مکالمات ضبط شده

فصل ۲: ویژگی‌های زبان گفتار و داستانهای روایی شفاهی

۱۶	داستان روایی چیست؟
۱۷	لطفه‌ها و گفتگوهای دوستانه
۲۰	چهارچوب لب‌او برای داستان روایی
۲۱	شخصیت‌ها
۲۵	چکیده

فصل ۳: ساختار در مکالمه

۲۹	تحلیل مکالمات
۳۲	جفت‌های همجوار
۳۴	تفکیک ناپذیری جفت‌های همجوار
۳۵	توالی درج
۳۶	ساختار سه جزئی‌های همجوار
۳۸	نشانه‌های کلامی

۴۱		مقدمه‌ها، مؤخره‌ها و تکرارها
۴۴		ساختار و بافت
۴۹		گرایس و اصل همکاری
۵۰		تخطی از اصل همکاری
۵۰		اتاق‌های گفتگو
۵۵		چکیده

فصل ۴: گفتگو و تعامل

۵۹		حمایت گوینده
۶۹		ادب
۷۷		مکالمه بدون همکاری
۸۳		چکیده

فصل ۵: انواع مکالمه

۸۶		نکته‌ها و اشارات
۸۸		زبان ضمن کار
۹۳		گفتگوهای خدماتی
۹۸		گفتگوهای آموزشی
۱۰۳		چکیده

فصل ۶: زبان گفتاری در متون نوشتاری

۱۰۵		شعر
۱۱۰		رمان
۱۱۵		نمایشنامه
۱۲۰		چکیده
۱۲۳		کتابنامه
۱۲۷		واژه‌نامه
۱۲۹		نمایه